

Kakšna odpravnina pripada delavcu ob upokojitvi: tista, določena z zakonom ali kolektivno pogodbo?

Višino odpravnine ob upokojitvi določa ZDR-1 v svojem 132. členu. Med drugim določa:

Če s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti ni določeno drugače, je delodajalec delavcu, ki je bil pri delodajalcu zaposlen najmanj 5 let in se upokoji, ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi dolžan izplačati odpravnino v višini 2 povprečnih plač v RS za pretekle 3 mesece oz. v višini 2 povprečnih mesečnih plač delavca za pretekle 3 mesece, če je to za delavca ugodneje. Delodajalec lahko izplača odpravnino v breme posebnega zavarovanja. Delavec do odpravnine ni upravičen, če je upravičen do odpravnine, ker je bil odpuščen iz poslovnega razloga (odpravnina po 108. členu ZDR-1) in če je delodajalec zanj financiral dokup pokojninske dobe. Delavec je upravičen do izplačila razlike, v kolikor je znesek odpravnine po 108. členu ZDR-1 oz. znesek za dokup pokojninske dobe nižji od zneska odpravnine, ki ga določa zakon ob upokojitvi.

Vse tri kolektivne pogodbe (elektro, kovinski materiali in livarne in kovinska industrija; KPD) imajo opredeljene višine in pogoje odpravnin ob upokojitvi, tako da za zaposlene v teh dejavnostih zanje veljajo zneski določeni z KPD.

KPD za elektro industrijo – 2. odstavek 56. člen:

Delavcu pripada ob upokojitvi odpravnina pod naslednjimi pogoji in v naslednjih višinah:

- v višini ene povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma v višini ene povprečne mesečne plače delavca za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje, za dopoljenih 5 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu
- v višini dveh povprečnih mesečnih plač v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje, za dopoljenih 15 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu
- v višini treh povprečnih mesečnih plač v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma v višini treh povprečnih mesečnih plač delavca za pretekle tri mesece, če je to za delavca ugodneje, za dopoljenih 20 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu
- če se delavec upokoji v treh mesecih po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev in ima hkrati dopoljenih 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu, delavcu pripada odpravnina v višini štirih povprečnih mesečnih plač v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma v višini štirih povprečnih mesečnih plač delavca za pretekle tri mesece, če je to za delavca ugodneje

KPD KI – 2. odstavek 55. člena in KPD KMIL - 2. odstavek 53. člena:

Delavcu pripada ob upokojitvi odpravnina pod naslednjimi pogoji in v naslednjih višinah:

Dopolnjena leta delovne dobe pri zadnjem delodajalcu	Višina povprečne plače v RS ali za delavca v preteklih 3 mesecih, če je za delavca ugodneje
5 let	1
10 let	2
20 let	3

Če se delavec upokoji v treh mesecih po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev in ima hkrati dopoljenih 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu, delavcu pripada odpravnina ob upokojitvi v

višini 4 povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece oz. 4 povprečnih plač delavca za pretekle 3 mesece, če je le-to za delavca ugodneje.

Pravna svetovalka SKEI

Barbara Kozina, univ. dipl. prav.